

## Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)		Choroby wewnętrzne			Kod podmiotu	ZWM, ZWA,ZOL, ZKE, ZFP, ZWD, ZKA,			
Kierunek studiów		Ratownictwo medyczne							
Profil kształcenia		praktyczny							
Poziom studiów		Studia pierwszego stopnia							
Specjalność		-							
Forma studiów		stacjonarny							
Semestr studiów		III, IV							
					Zajęcia z zakresu nauk kierunkowych		tak		
Tryb zaliczenia przedmiotu			Zaliczenie po III sem Egzamin po IV sem.		Liczba punktów ECTS			5,0	Sposób ustalania oceny z przedmiotu
Formy zajęć i inne		Liczba godzin zajęć			Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w ramach form zajęć				Waga w %
		Całkowita	Pracy studenta	Zajęcia kontaktowe					
Wykład		60	0	60	Zaliczenie testowe i praktyczne				90
Ćwiczenia		60	0	60	Obserwacja ciągła				10
Samokształcenie		30	30	0	-				-
Razem:		150	30	120				Razem	100
Kategoria efektów	Lp.	Efekty kształcenia dla modułu (przedmiotu)			Sposoby weryfikacji efektu kształcenia	Efekty kierunkowe	Efekty obszarowe	Uwagi	
Wiedza	1.	Zna zaburzenia prowadzące do powstania stanów zagrożenia życia i zdrowia pochodzenia wewnętrznego, ich przyczyny, mechanizmy, przebieg oraz sposoby diagnozowania i postępowania			Egzamin testowy	K_W03	M1_W03		
	2.	Rozumie wskazania do podejmowania medycznych czynności ratunkowych, działań zabezpieczających, ewakuacyjnych i transportowych w stanach zagrożenia życia pochodzenia wewnętrznego			Egzamin testowy	K_W04	M1_W05 M1_W07		
	3.	Omawia podstawy farmakologii wybranych grup leków ze szczególnym uwzględnieniem leków stosowanych w stanach zagrożenia życia i zdrowia			Egzamin testowy	K_W05	M1_W05		
Umiejętności	1.	Przeprowadza wywiad z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, świadkami zdarzenia oraz interpretuje uzyskane informacje			Zaliczenie praktyczne	K_U03	M1_U03 M1_U04		
	2.	Potrafi rozpoznać stany nagłego zagrożenia zdrowotnego w chorobach wewnętrznych			Zaliczenie praktyczne	K_U04	M1_U04 M1_U05		
	3.	Potrafi wykonać medyczne czynności ratunkowe u osoby dorosłej w stanach nagłego zagrożenia zdrowia i życia pochodzenia wewnętrznego pod nadzorem lekarza			Zaliczenie praktyczne	K_U09	M1_U02 M1_U05		
	4.	Posiada umiejętność przygotowania, obliczania dawek leków, objętości płynów i podawania ich różnymi drogami w zależności od wskazań			Zaliczenie praktyczne	K_U10	M1_U01 M1_U02 M1_U05		
Kompetencje społeczne	1.	Zna zakres swoich kompetencji zawodowych i posiada świadomość własnych ograniczeń w szczególności rozpoznaje sytuacje, w których niezbędny jest kontakt z koordynatorem medycznym			Obserwacja ciągła	K_K02	M1_K02		
	2.	Formułuje opinie dotyczące pacjentów w sposób zapewniający przestrzeganie tajemnicy zawodowej zachowując ostrożność i krytycyzm w ich wyrażaniu			Obserwacja ciągła	K_K09	M1_K08		

## Prowadzący

Forma zajęć	Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)	Kod podmiotu
Wykład	prof. dr hab. n. med. Aleksander Sieroń dr hab. n. med. Aleksandra Kawczyk-Krupka dr n. med. Leszek Jagodziński dr n. med. Janina Mrowiec	ZWM
	prof. dr hab. n. med. Barbara Rogala	ZWA
	prof. dr hab. n. med. Mariusz Gąsior prof. dr hab. n. med. Andrzej Lekston prof. dr hab. n. med. Lech Poloński dr hab. n. med. Bożena Szyguła-Jurkiewicz dr n. med. Jarosław Wasilewski dr n. med. Krzysztof Wilczek	ZOL
	prof. dr hab. n. med. Zbigniew Kalarus prof. dr hab. n. med. Beata Średniawa prof. dr hab. n. med. Tomasz Kukulski dr n. med. Piotr Chodór	ZKE
	prof. dr hab. n. med. Jerzy Kozielski dr hab. n. med. Dariusz Jastrzębski dr n. med. Roman Rauer	ZFP
	dr n. med. Katarzyna Gosek dr n. med. Roman Kuźniewicz dr n. med. Edyta Cichocka	ZWD
	prof. dr hab. n. med. Ewa Nowalany-Kozielska dr hab. n. med. Andrzej Tomasik dr hab. n. med. Wojciech Jacheć dr n. med. Celina Wojciechowska dr n. med. Damian Kawecki dr n. med. Brygida Przywara-Chowaniec dr n. med. Beata Morawiec	ZKA
Ćwiczenia	prof. dr hab. n. med. Grzegorz Cieślar dr n. med. Joanna Gmyrek dr n. med. Leszek Jagodziński dr n. med. Janina Mrowiec	ZWM
	prof. dr hab. n. med. Barbara Rogala	ZWA
	prof. dr hab. n. med. Mariusz Gąsior prof. dr hab. n. med. Andrzej Lekston prof. dr hab. n. med. Lech Poloński dr hab. n. med. Bożena Szyguła-Jurkiewicz dr n. med. Jarosław Wasilewski dr n. med. Krzysztof Wilczek	ZOL
	prof. dr hab. n. med. Zbigniew Kalarus prof. dr hab. n. med. Beata Średniawa prof. dr hab. n. med. Tomasz Kukulski dr n. med. Piotr Chodór	ZKE
	prof. dr hab. n. med. Jerzy Kozielski dr hab. n. med. Dariusz Jastrzębski dr n. med. Roman Rauer	ZFP
	dr n. med. Katarzyna Gosek dr hab. n. med. Grzegorz Wystrychowski dr hab. n. med. Joanna Żywiec dr hab. n. med. M. Śnit	ZWD
	prof. dr hab. n. med. Ewa Nowalany-Kozielska dr hab. n. med. Andrzej Tomasik dr hab. n. med. Wojciech Jacheć dr n. med. Celina Wojciechowska dr n. med. Damian Kawecki dr n. med. Brygida Przywara-Chowaniec dr n. med. Beata Morawiec	ZKA

## Treści kształcenia

Wykład ZWM	Sem. III	Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna	
L.p.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	Nagłe zatrzymanie czynności fizjologicznych nie zagrażające życiu.			2
2.	Zatrucie alkoholem, delirium, objawy abstynencji.			2
3.	Ostre stany zagrażające życiu w gastrologii.			3
4.	Stany nagłe w angiologii			3
Razem liczba godzin:				10

Wykład ZWA	Sem. III	Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna	
L.p.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	Wstrząs - patofizjologia, objawy i leczenie. Anafilaksja – przyczyny i postępowanie. Stany zagrożenia życia w chorobach hematologicznych.			4
2.	Ostra niewydolność oddechowa – przyczyny, patogenеза, objawy. Choroby obturacyjne dróg oddechowych – etiopatogenеза, zaostrzenia jako stany zagrożenia życia.			3
Razem liczba godzin:				7

Wykład ZOL	Sem. III	Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna
L.p.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Ból w klatce piersiowej – diagnostyka różnicowa.		2
2.	Ostra i przewlekła niewydolność serca.		2
3.	Farmakoterapia w nagłym zatrzymaniu krążenia i zaburzeniach rytmu serca. Leczenie pacjenta po przywróceniu krążenia – syndrom poresuscytacyjny.		2
4.	Postępowanie w ostrych zespołach wieńcowych (OZW).		2
Razem liczba godzin:			8

Wykład ZKE	Sem. IV	Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna	
L.p.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	Stany zagrożenia życia pochodzenia sercowego: ostry ból w klatce piersiowej, ostre zespoły wieńcowe.			2
2.	Stany zagrożenia życia pochodzenia sercowego: obrzęk płuc, tamponada serca, przełom nadciśnieniowy			2
3.	Stany zagrożenia życia pochodzenia sercowego: wstrząs kardiogeny, zaostrzenie przewlekłej niewydolności krążenia.			2
4.	Stany zagrożenia życia pochodzenia sercowego: tachykardia, częstoskurcze, bradykardia.			2
Razem liczba godzin:				8

Ćwiczenia ZOL		Sem. III	Metody dydaktyczne	Wprowadzenie teoretyczne (prelekcja) Ćwiczenia na oddziałach, Prezentacja pacjentów
L.p.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1	Zawał mięśnia sercowego – objawy, podstawy elektrokardiografii zawału serca, postępowanie doraźne i pierwsza pomoc, przygotowanie chorego do transportu i zasady transportu, wybrane elementy leczenia specjalistycznego.			6
2	Wstrząs kardiogeny – przyczyny, objawy, możliwości diagnostyczne w miejscu zdarzenia, postępowanie doraźne i pierwsza pomoc, przygotowanie chorego do transportu i zasady transportu, wybrane elementy leczenia specjalistycznego.			6
Razem liczba godzin:				12

Wykład ZFP	Sem. IV	Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna
L.p.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Ostra niewydolność oddechowa – przyczyny, patogeneza, objawy, rozpoznanie na miejscu zdarzenia, postępowanie ratunkowe: zamknięcie górnych dróg oddechowych, stan astmatyczny, zaostrzenie przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, zapalenie płuc, odma opłucnowa, zator tętnicy płucnej, płyn w jamie opłucnej, zespół ostrej niewydolności oddechowej (ARDS), ostra niedodma płuca, krwiopłucie, zespół hiperwentylacji		3
2.	Urazy płuc: rozerwanie mięszu płuca, stłuczenie płuca, krwiak śródmiąższowy płuca, rozerwanie tchawicy i dużych oskrzeli		2
Razem liczba godzin:			5

Wykład ZWD	Sem. IV	Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna	
L.p.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	Ostra i przewlekła niewydolność nerek			3
2.	Leczenie nerkozastępcze -hemodializoterapia, dializa otrzewnowa, transplantacja nerki			3
3.	Nadciśnienie tętnicze			3
4.	Zaburzenia gospodarki kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej			2
5.	Cukrzyca			2
Razem liczba godzin:				13

Wykład ZKA		Sem. IV	Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna	
L.p.	Tematyka zajęć				Liczba godzin
1	Ostre stany zagrożenia życia w chorobach układu krążenia				3
2	Ostre stany zagrożenia życia w chorobach układu dokrewnego				3
3	Wstrząs anafilaktyczny, hipowolemiczny, septyczny, zespół wstrząsu toksycznego. Omdlenie, zasłabnięcie				3
Razem liczba godzin:					9

Ćwiczenia ZWM	Sem. III	Metody dydaktyczne	Wprowadzenie teoretyczne (prelekcja) Ćwiczenia na oddziałach Prezentacja pacjentów
L.p.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Wywiad i badanie fizykalne chorego – zajęcia praktyczne		4
2.	Ból w klatce piersiowej – sercowy i pozasercowy – przyczyny, objawy, diagnostyka różnicowa, postępowanie doraźne, wybrane elementy postępowania specjalistycznego.		2
3.	Stany nagłe w schorzeniach naczyniowych – objawy, diagnostyka i postępowanie terapeutyczne		2
4.	Stany zagrożenia życia w gastrologii - krwotok z górnego odcinka przewodu pokarmowego, krwotok z dolnego odcinka przewodu pokarmowego, wymioty, biegunka, ostry ból brzucha, encefalopatia wątrobowa		4
Razem liczba godzin:			12

Ćwiczenia ZWA	Sem. III	Metody dydaktyczne	Wprowadzenie teoretyczne (prelekcja) Ćwiczenia na oddziałach, Prezentacja pacjentów	
L.p.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	Objawy chorób alergicznych - diagnostyka różnicowa, postępowanie terapeutyczne			2
2.	Leczenie farmakologiczne stosowane w stanach nagłych			2
3.	Objawy chorób układu krwiotwórczego, diagnostyka różnicowa, postępowanie terapeutyczne			2
Razem liczba godzin:				6

Ćwiczenia ZKE	Sem. IV	Metody dydaktyczne	Wprowadzenie teoretyczne (prelekcja) Ćwiczenia na oddziałach, Prezentacja pacjentów	
L.p.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	Wkłucia dożylnne, powierzchowne i głębokie, kaniulacja żyły centralnej, żyły obwodowej, wstrzyknięcia dosercowe, podawanie dotchawicze leków			2
2.	Podstawy elektrokardiografii: prawidłowy elektrokardiogram. Podstawy EKG – niedokrwienie i uszkodzenie mięśnia sercowego, przerost lewej komory			2
3.	Samodzielna analiza EKG			2
Razem liczba godzin:				6

Ćwiczenia ZFP	Sem. IV	Metody dydaktyczne	Wprowadzenie teoretyczne (prelekcja) Ćwiczenia na oddziałach, Prezentacja pacjentów
L.p.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Wywiad i badanie fizykalne. Podstawowe badania dodatkowe w chorobach układu oddechowego		2
2.	Objawy chorób układu oddechowego (kaszel, chrypka, krwioplucie, duszność, ból w klatce piersiowej), diagnostyka różnicowa, postępowanie		2
3.	Ostra niewydolność oddechowa: zamknięcie górnych dróg oddechowych, stan astmatyczny, zaostrzenie przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, zapalenie płuc, odma opłucnowa, zator tętnicy płucnej, płyn w jamie opłucnej, zespół ostrej niewydolności oddechowej (ARDS), ostra niedodma płuca, krwioplucie, zespół hiperwentylacji		2
Razem liczba godzin:			6

Ćwiczenia ZWD	Sem. IV	Metody dydaktyczne	Wprowadzenie teoretyczne (prelekcja) Ćwiczenia na oddziałach, Prezentacja pacjentów	
L.p.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	Wywiad i badanie fizykalne. Podstawowe badania dodatkowe w chorobach układu moczowego, w cukrzycy oraz w zaburzeniach gospodarki kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej.			5
2.	Stany nagłe w chorobach układu moczowego. Powikłania u chorych dializowanych. Przełom nadciśnieniowy.			4
3.	Cukrzyca – powikłania ostre. Przełom nadnerczowy. Przełom tyreotoksyczny. Doraźne postępowanie w ostrych zatruciach lekami, środkami chemicznymi i tlenkiem węgla.			4
Razem liczba godzin:				13

Ćwiczenia ZKA		Sem. IV	Metody dydaktyczne	Wprowadzenie teoretyczne (prelekcja) Ćwiczenia na oddziałach, Prezentacja pacjentów
L.p.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1	Wywiad i badanie fizykalne. Badania dodatkowe w diagnostyce kardiologicznej			2
2	Ostre zespoły wieńcowe – objawy, diagnostyka, doraźne postępowanie, leczenie specjalistyczne			1
3	Ostra niewydolność serca – objawy, diagnostyka, doraźne postępowanie, leczenie specjalistyczne			1
4	Arytmia nadkomorowa, komorowa – objawy, diagnostyka elektrokardiograficzna, doraźne postępowanie			1
Razem liczba godzin:				5

Samokształcenie	Metody dydaktyczne	Korzystanie z zasobów biblioteki Korzystanie z zasobów Internetu
-----------------	--------------------	---

Zgodnie z Regulaminem Studiów SUM w Katowicach przy zaliczeniu na ocenę i egzaminach stosuje się następującą skalę ocen:

OCENA	SŁOWNIE
5	bardzo dobry
4,5	ponad dobry
4	dobry
3,5	dość dobry
3	dostateczny
2	niedostateczny

#### KRYTERIA OCENIANIA:

- Ocena **bardzo dobra (5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu bardzo dobrym
- Ocena **ponad dobra (4,5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu ponad dobrym
- Ocena **dobra (4)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dobrym
- Ocena **dość dobra (3,5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dość dobrym
- Ocena **dostateczna (3)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je

zastosować w praktyce w stopniu dostatecznym
<b>ZALICZENIE</b> - student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce.

**Literatura podstawowa:**

1.	Szczeklik A., Gajewski P. (red.): Choroby wewnętrzne. (Kompedium medycyny praktycznej). Medycyna Praktyczna, Kraków 2011.
2.	Pączek L., Mucha K., Foroniewicz B. (red.): Choroby wewnętrzne. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.
3.	Herold G.: Medycyna wewnętrzna: repetytorium dla studentów medycyny i lekarzy. T. 1 i 2. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa, 2009.
4.	Elektrokardiografia dla lekarza praktyka. T. Tomasiak, A. Windak, A. Skalska, J. Kulczycka-Życzkowska, J. Kocemba, Vesalius 1998
5.	Medycyna Ratunkowa. Nagłe zagrożenia pochodzenia wewnętrznego. Pod redakcją J. Jakubaszka. Górnicki Wydawnictwo Medyczne. 2003
6.	Wytyczne resuscytacji 2015

**Literatura uzupełniająca:**

1.	Kokot F. (red.): Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.
2.	Hough R., Ul Haq I. - Kokot F. (red. wydania polskiego): Choroby wewnętrzne. Seria: Crash Course. Wyd. polskie pod red. F. Kokota. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2005.
3.	Sabatine M.S.: Kieszonkowy podręcznik interny. Medipage, Warszawa 2010.
4.	Advanced Life Support Group - Jakubaszko J. (red. wydania polskiego): Medycyna ratunkowa. Nagłe zagrożenia pochodzenia wewnętrznego. Górnicki Wydawnictwo Medyczne. Wrocław 2003.
5.	Maciejewska M., Torbicki A. (red.): Poradnik dyżuranta. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.
6.	Marsh J., Allan M.A.: Wywiad i badanie przedmiotowe. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2005.
7.	Mattu A., Brady W.: EKG w medycynie ratunkowej. Wyd. polskie pod red. J.K. Wranicza. Górnicki Wydawnictwo Medyczne. Wrocław 2011.